

MENDIME

— Myfti i Manastirit —

Tetovë, 1991/1412

Titulli i originalit: MENDIME — Myfti i Manastirit

M E N D I M E

Murettibi Manastir myftisi
Kalkandelenli Rexhep Xhevdi bin Nured-din Voka
Tab-i ev-vel: Matba-i Ebu Zija, 1327

Parathënia, transkribimi dhe përshtatja në gjuhën e sotme shqipe:

Dr FETI MEHDIU

Lektor: Mr ELEZ ISMAILI

Korrektor: Bahri ALIU, Neshat XHELADINI

DËSA FJALË PËR REXHEP VOKËN DHE VEPRËN E TIJ
»MENDIME«

Për jetën dhe veprën e Rexhep Vokë Tetovës lexuesi jonë është informuar qysh në vitin 1957 nga një punim i dr Hasan Kaleshit¹. Edhe më vonë është shkruar nga i njejtë por edhe nga të tjerë. Shenime më të plota për jetën e tij na jep Islam Islami në punimin e botuar në revistën Dituria².

Rexhep Voka u lind në vitin 1847 në fshatin Shipkovicë të Tetovës. Këtu ka kryer mësimet e para, kurse të mesmet i vazhdoi në medresen e qytetit në Tetovë. Njohësit e biografisë së R. Vokës informojnë se ky qysh si nxënës, përveç në mësimet, u dallua edhe për qëndrimet e tij të qarta ndaj çështjes kombëtare. Nuk pajtohej me mësuësin e vet Behxhet Hysen efendiun kur ishte fjala për raportin kombi — feja. Voka nuk e identifikonte kombin me fenë siç bënin shumë bashkëkohanikë të tij.

Pasi e kreu medresen në Tetovë, me përkrahjen e xhaxhait të vet Ali Vokës dhe Rexhep efendi Tetovës, në vitin 1868 regjistrohet në Fakultetin Islam në Stamboll. Pasi kreu studimet për një kohë punoi si profesor në të njejtin fakultet. Nga Stambolli në Tetovë kthehet në vitin 1895 dhe fillon të mirret aktivisht me çështje të kulturës kombëtare. Ai nuk kishite mësuar në gjuhën amëtare, i ka kryer shkollat në gjuhën turke, por dëshira për të mësuar në gjuhën e vet e kishte përcjellur tërë kohën. Tani angazhohej me këmbëngulje që fëmijët shqiptarë të mësojnë në gjuhën shqipe. Gjithmonë i porosiste bashkëkombasit që të arsimohen, i këshillonte të njohin dhe të respektojnë kombin e vet dhe vetëveten, e kjo arrihet me dije, prandaj »po liqjet edhe kalem e këndijm fjalë e mendim«.

BOTIMI I

BOTUES: KESHILLI I BASHKËSISE ISLAME — TETOVË

TIRAZHI 15.000

СТАРЕШИНСТВО

НА ИСЛАМСКА ЗАЕДНИЦА НА СРМ
KRYESIA E BASHKËSISË ISLAME NË RSM
ISLAM BIRLIGI BASKANLIGI MSC

УЛИЦА „ЧАИРСКА“ 52 Ж-СКА: 40100-620-16-80700-533/38

БР. _____

(TERCEME)

СКОПЈЕ, _____

ТЕЛ. БР. 261-925

- Recep Vokë'nin hayatı ve eserleri hakkında 1957 yılında Dr. Hasan Kalesi tarafından hazırlanan telif edilmiş olan makaledir. (Dr. Hasan Kalesi, Pribyl Poznava oje Albanske Književnosti iz Vremena Priporoda, GODIŠNJAK, I, 1957. Balkanološki Institut, Sarajevo). Aynı müelliften ve sair müellifler tarafından bile bu konuda yazılmış makaleler mevcuttur. Hayatı hakkında en çok bilgi veren, Dituria dergisindeki İslam İslamini'nin makalesidir. (İslam İslami, Jeta ~~Puna~~ dhe Veprimtaris Pedagogjike e Rexhep Vokës, DITURIA, 2-3/1971-1972, Prishtinë, f. 103-110.)

- Recep Vokë Kalkandelen'in (Tetova) Shipkoviç (Shipkoviç) köyünde 1877 yılında doğdu. İlk okulunu doğum yerinde köydeki orta ve bir öğrenimini Kalkandelen'in medresesinde tamamlamıştır. Biyografisini yazanlar onun öğrencilik esnasında bile milli konulara değindiğini söylerler. Hocası Behcet Hüseyin efendi'nin milliyet-din alışı konusundaki görüşlerine karşı gelmiştir. Çoğuşları ve düşünceleri hakkında milliyet ve din konularının aynı seviyede olduğu düşüncesini ~~konuştu~~ konuşmuştur. Kalkandelen'deki medrese eğitimini ikmal ettikten sonra suca, Ali Vokë ve Kalkandelenli Recep

СТАРЕШИНСТВО

НА ИСЛАМСКА ЗАЕДНИЦА НА СРМ
KRYESIA E BASHKËSISË ISLAME NË RSM
ISLAM BIRLIGI BASKANLIGI MSC

УЛИЦА „ЧАИРСКА“ 52 Ж-СКА: 40100-620-16-80700-533/38

БР. _____

СКОПЈЕ, _____

ТЕЛ. БР. 261-925

efendi'nin desteğiyle 1868 yılında İstanbul'daki İslam Fakültesine? köyden yazmıştır. Fakülte öğreniminden sonra aynı üniversitede birleşen yıl hocalık görevine atanmıştır. 1895 yılında İstanbul'dan Kalkandelen'e dönüyor ve daha aktif bir şekilde milli kültür konularına değinmektedir. Tashkiri ans. listesinde deyim, türbce olarak geçen Recep Vokë, ans. listesinde tahsil geçen filizine hay yazmıştır. Bu yüzden, ensonat şocularının tahsilatını ans. listesinde yazılan fikrini benimsemiştir.

- 1903 yılında Manastır Vilayeti Şifitsa olarak tayin edilmiştir. Manastır Vilayeti içinde ibaretti:

1. Manastır	Sancağ-	439	köy
2. Serbie	- " -	29	- " -
3. Dobru	- " -	111	- " -
4. Elbasa	- " -	155	- " -
5. Kocaa	- " -	160	- " -

- Manastır Vilayetine 2201 köy dahil idi. (Salname-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye, yıl 1321 h. /1903-4/ s. 801).